

Program del iz samoprispevka poteka zadovoljivo

»DAN SE PO JUTRU OCENJUJE..!«

Sredstva, zbrana v januarju letos, so bila še sredstva IV. samoprispevka. Porabljeni so bili v skladu z odločitvami o sofinanciranju gradnje objektov po prejšnjem programu.

Sredstva, ki so se natekla v februarju letos, so bila v glavnem porabljeni za vrnitev sredstev, ki smo jih porabili za izvedbo referenduma. To so bili stroški za obveščanje občanov po tisku, radiu in televiziji, plakiranje, plačilo značk ter izdaja treh glasil »Naš barometer«.

Mladina dobila svoje prostore

Rudnik je zgradil v svojem samskem domu tudi klubske prostore in del teh odstopil v uporabo mladini. Prostore je tudi opremil, tako da ni bilo treba črpati sredstev iz samoprispevka, kot je bilo prvotno predvideno. Začela pa so se že pripravljati del za gradnjo doma, saj so lastniki stanovanjsko hišo na Roševem

Hrastničani so izglasovali samoprispevek za sofinanciranje nadaljnega razvoja Hrastnika 15. in 18. decembra lani, odlok o uvedbi samoprispevka pa je sprejela občinska skupščina. Veljati je pričel 1. januarja letos, veljal pa bo do 31. decembra 1993. leta. Hkrati je občinska skupščina sprejela tudi program javnih del, za katera bodo uporabljena sredstva iz samoprispevka.

Po vrstnem redu si ta javna dela sledijo takole: najprej opremljanje klubskih prostorov za hrastniško mladino, nato pripravljala dela za gradnjo doma za ostarele, sledijo posodobitve cest Brnica-Podkovk, cesta ob levem bregu Save v Podkraj ter cesta v Ravne. Ta dela naj bi bila opravljena v prvem letu zbiranja samoprispevka, torej letos.

V prihodnjem letu naj bi sledila preureditev vrtca na Rudniku, pričeli pa naj bi tudi posodobitev cest: Kolonija-Blate, Turje-Kovk, Turje-Selič, Krnice-Savna peč, Praprotno-Plesko ter Marno-Krišandol.

Gradnja doma za ostarele je predvidena na začetek naslednjega srednjeročnega obdobja, ko bo sestavljen nov načrt gradenj in dogradenj domov v Sloveniji. V isti čas pade tudi gradnja dodatnih prostorov na osnovni šoli ter posodobitev telefonskega omrežja v krajevni skupnosti Steklarna.

podrli sami ter na lastne stroške preselili še preostale talnovalce. Iz sredstev sa-

moprispevka smo tako poravnali le najnujnejše stroške, to je odkup garaže,

geološko raziskavo terena ter projektno dokumentacijo, oziroma investicijski program.

Predčasno posodobljene ceste

Prihranki na začetnih postavkah samoprispevka so bili tolikšni, da smo lahko predčasno začeli s posodabljanjem cest.

Najbolj so pohiteli Dolani in že do občinskega praznika v začetku julija dali v uporabo posodobljen odsek ceste Brnica-Podkovk. Poudariti velja, da bi se po časovnem programu morala gradnja te ceste šele pričeti v juliju. Cesta je bila zgrajena z izredno zavzetostjo gradbenega odbora in njegovega predsednika ter z zglednim sodelovanjem krajanov.

Naslednja cesta, ki je že tudi dograjena, pa je odsek od meje krajevne skup-

Nadaljevanje na 2. strani

Leto 1989 se poslavlja . . .

NAJ BO 1990. MIRNO, LEPŠE, SREČNEJŠE!

Hrastničanom želim srečno novo leto 1990!

Zelo rad bi, da to voščilo ne bi bilo samo prigodnica, ampak prepričanje, da bo res tako.

Leto, ki smo ga prebrodili, bomo obdržali v spominu zato, ker je bila na preizkušnjo postavljena vsa spretnost občana in skupnosti za preživetje. Soditi po tem, ali smo živeli bolj ali slabše kot prej, ni mogoče. V značaju Slovencev je, da sprti porabljam le toliko, kolikor je nujno potrebno za dostojno življenje. Dobro ali slabo leto pa cenimo po tem, kolikor nam omogoča tudi nekaj prihranka za nepričakovane dogodke. Vrtoglavo zmanjševanje vrednosti denarja pa sedaj postavlja to vrednoto na glavo. Porabiti je treba vse, kar zaslužimo, in po možnosti še tisto, kar bomo zaslužili, če nečemo, da je naše delo razvrednoteno. Čeprav uspevamo z nenehnim dvigovanjem prejemkov ublažiti uničevalen ples višanja cen in zmanjševanja vrednosti denarja, je to le videz. Bolj kot kdajkoli je danes krivična ocena stanja v povprečjih. Živelj, ki je prisiljen živeti s prejemki, ki so pod povprečjem, tone v uboštvo. Tudi v Hrastniku nekaj občanov živi na robu siromaštva. Zato bodo morale bolj kot do sedaj socialne službe v občini in sindikati v podjetjih odkrivati te primere in odločno pomagati.

K dobremu vzdušju pa tudi ne prispeva prodor idej, za katere smo mislili, da smo jih leta 1945 pokopali za vse večne čase. To, kar se dogaja v Srbiji, v njih-

vem odnosu do drugih narodov in narodnosti v Jugoslaviji, je veliko srbski nacionalizem, ki je bil temelj stari jugoslovanski diktaturi Karadorđevićev, med vojno pa brezdušnemu medsebojnemu klanju. Morda lahko preteklo leto z zadovoljstvom ocenjujemo po tem, da padajo kot domine socialistične enopartijske diktature v vzhodni Evropi; kljubujejo le še Romunija in Albanija, v Jugoslaviji Srbi. Ostali jugoslovanski narodi, predvsem Slovenci, pa trgamo masko z obraza družbenega gibanja, ki je samo sebe razglašalo za edino zveličavno, da sodi o vsem in za večno. Podpiramo in upamo, da bodo slovenski čelni možje Kučan, Smole in Stanovnik znali ceniti podporo slovenskega naroda ter brez omahovanja uresničiti napovedi o evropskem življenju Slovencev ter njihovi odločitvi, da o svoji usodi odločajo sami.

Nobeno voščilo, posebno pa novoletno, ni kaj več kot vremenska napoved, če ne vemo, od kod mraz, veter, od kod sonce in toplota. V značaju slovenskega naroda so pridnost, varčnost, skromnost in v tem je tudi vse naše upanje. Z novim demokratičnim obnašanjem v družbi in dopuščanjem, da gospodarstvo vodi tisti, ki v največji meri te lastnosti imajo, je trdno upanje za jutrišnji boljši svet.

Ko govorimo o odpovedovanjih in žrtvah, ki jih še moramo prenesti, če hočemo zakorakati v napredek, moramo pri tem takoj poboti, da ta odpovedovanja in žrtve ne smejo biti na račun življenjskega standarda. Odpovedati se bomo morali pač tistim dobrinam, ki

smo jih uporabljali nespametno in čezmerno. To pa se tiče predvsem razvejanje organizacije našega življenja, saj smo kar pozabili, v kakšne namene so številne upravne in družbene institucije. Prav tako bomo morali spremeniti odnos do družbene nadgradnje, saj res ni treba, da smo obvarovani in zaščiteni pred zunanjim svetom, kot da bi na naših mejah divjale vojne.

Kakorkoli že, skrb za človeka bo morala biti še večja, saj čas trznega tekmovanja, ki pride, nujno postavi ob stran tiste, ki se ne morejo v to vključiti. Ravno tako bomo rabili bolj kot kdajkoli zdrave ljudi, zato mora prodreti spoznanje, da ni samo zdravnik tisti, ki skrbi za naše zdravje, temveč da smo zase v največji meri odgovorni sami s svojo kulturo in telesnokulturno vzgojo, predvsem pa z urejanjem do skrajnosti načetega življenjskega prostora.

Če je bilo leto 1989 izjemno po rasti cen in zmanjšanju vrednosti dela, pa bo ostalo trajno v spominu kot leto začetka slovenske demokratične pomladi, ekoloških spoznanj in ugotovitev o stanju naše industrije in gospodarstva. Kitajski pregovor pravi: »Na dolgo pot stopimo s prvimi korakom! in te korake smo v letu 1989 naredili! Ali bomo hitreje ali počasneje shodili, pa je odvisno tudi od nas samih. Vsa spoznanja o uvajanju več znanja v družbeno življenje, spoznanja o potrebi posodobitve industrije, predvsem pa potreba o uvajanju novih obratov in nujnost ekološke sanacije našega življenjskega prostora bo

mogoče uresničevati samo s pravimi ljudmi na pravih mestih. Demokratične, svobodne in tajne volitve spomladi 1990 morajo na površje pripeljati ljudi, ki bodo te programe sposobni uresničiti; to tem bolj, ker bodo imeli podporo volilcev tudi za boj proti omahljivcem in zaviralcem razvoja.

Čaka nas burno leto 1990, vendar hrastniška skupnost vsaj do sedaj ni imela kaj dosti pojavov, ki bi kazali na to, da državljani - občani niso pripravljani na preizkušnjo novega gospodarskega in političnega življenja. Čeprav bi radi nekateri takšnim industrijskim krajem, kot je naš, odrekali sposobnost za dojemanje novih idej, naj povemo, da bodo vseeno delavci - za katere imam vse, ki živijo od rok in znanja - odločali skupaj s kmeti o bodočnosti slovenskega naroda.

Uspeh slovenske pomladi bo v prvi vrsti odvisen od sposobnosti utrditi vero v ljudeh, da je tisto, kar pišemo in govorimo, dosegljivo, uresničljivo, predvsem pa dobro za večino posameznikov in družbe kot celote. Delamo in smo pripravljani delati, saj od tega živimo. Želimo pa tudi o tem delu in življenju odločati, ker se zavedamo, da se nam ni obrestoval sistem, ko smo odločanje povsem prepustili eliti, čeprav se je razglašala za proletarsko. Novo leto 1990 bo leto, ko naj zacvetijo vsi cvetovi in se razvijajo v sad, ki bo nam, občanom prinesel več volje do dela in vere v boljše življenje. . . !

mag. Srečko Klenovšek,
predsednik skupščine občine Hrastnik

nosti do šole v Podkrajju, medtem ko je cesta v Ravne še v gradnji.

Pri gradnji cest prihaja do težav zaradi izpada sredstev samoupravne komunalne cestne skupnosti ter Skupnosti krajevne skupnosti. Izpad teh sredstev utemeljujejo z velikimi stroški za popravilo cest zaradi poškodb po spomladanskem neurju ter z visokimi stroški za gradnjo deponije za odpadke v Uničnem.

Posebnost financiranja je tudi ocena vrednosti porabljenih sredstev, saj je ob sedanji vzpenjajoči se inflaciji nemogoče primerjati vrednosti porabljenih sredstev. Dejstvo je le, da je hitrejša obratovanje sredstev tudi bolj izdatno.

So pa s cestami tudi problemi. . .

Nedograjen je ostal cestni odsek od mostu čez Savo do meje krajevne skupnosti Podkraj na levem bregu Save. Tudi ta odsek bo treba čim prej urediti, saj zajema promet in dvorišča vrste pomembnih objektov; kot so Brodarski dom, skladišča DO Steklarne ter športni park športnega društva Bratstva, vse uporabnike ceste pa pridobiti za čimprejšnjo ureditev. Šele tako bo že zgrajeni odsek ceste v Podkrajju dobil polno vrednost, krajevna skupnost Steklarne pa bo dobila sodobno okolje.

Posebno težavne razmere so pri gradnji ceste v Ravne. Ravne so znane kot izredno vodonosen del Hrastnika, poleg tega pa tudi s popolnoma neurejeno kanalizacijo. Vsaj delno pa ob cesti mora biti narejeno zajetnje vod, da bo posodobitev trajnejša, saj vode na cestah hitro uničijo vsak trud za njihovo izboljšavo ali vzdrževanje. Krajanji bodo morali v prid skupnemu interesu z največjo strpnostjo obravnavati posamezne poškodbe zemljišč. Cesta v Ravne bo služila krajanom ter hkrati povečala vrednost vsake parcele in stavbe na tem območju.

V ospredje stopa dom za ostarele

Program gradnje domov za ostarele iz sedanjega srednjeročnega obdobja Slovenije se prihodnje leto izteče. Po tem programu bo ostalo še precej domov nedograjenih, njihova posodobitev in gradnja pa se bosta zavlekli v naslednje srednjeročno obdobje.

V ta novi program bodo prišli tudi domovi, ki so bili izločeni iz sedanjega srednjeročnega programa. Kot je znano, je to usodo doživel tudi dom v Hrastniku. Skupščina Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja je na predzadnji seji sklenila, da v takšni ali drugačni obliki nadaljuje gradnjo domov v Sloveniji. Seveda pa je treba za uvrstitev v srednjeročni plan imeti dokumentacijo, zagotovljeno lokacijo za postavitev doma ter zagotovljeno sofinanciranje občinske skupnosti.

Do sedaj smo opravili te naloge, tolikšni meri, da smo lahko predložili dokumentacijo v presojo strokovni komisiji republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo. Že med izdelavo dokumentacije, ki je bila poverjena projektantom SGD Beton Zagorje, smo pridobili k sodelovanju tudi strokovnjake s tega področja, da bo v komisiji čim manj odprtih vprašanj.

Odločitev o presoji projektne dokumentacije bo znana šele proti koncu tega leta, nato pa bo postopek za presojo stekel še v komisiji skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Družbenopolitične organizacije in pristojni organi Hrastnika ter Revirjev pa so pozvani, naj ob vsakem nastopu v katerikoli priložnosti, ko pride na dnevni red tema o socialni skrbi za občane, spregovorijo o potrebi za gradnjo hrastniškega doma. Isto velja tudi za predstavnike javnih občil. Treba je namreč vedeti, da smo se gradnje doma lotili med zadnjimi v Sloveniji, saj so bile ob zadnjem predlogu izločene le občine

Hrastnik, Ljutomer in Ilirska Bistrica, ostale občine v Sloveniji pa domove imajo, kolikor so jih želeli imeti. Zato bo potrebno več napora, da nadoknadimo zamujeno!

V Hrastniku bomo poskrbeli, da bomo prikazali vse prednosti, ki jih imamo, saj smo že sedaj zagotovili dokumentacijo, primerno lokacijo ter sofinanciranje iz najbolj zanesljivega vira, to je iz samopriskveka občanov.

V pripravi je dokumentacija za preureditev vrtca na Logu. Zgradba je stara, dotrajana. Preureditev pa se bo treba lotiti zelo preudarno, saj zgradba ne prenese nobenih dodatnih obremenitev. Opravljeni posnetek stanja kaže, da bo mogoče le posodobitev v okviru sedanjih prostorskih možnosti, kar pa kljub temu ne bo poceni. Preureditev bo razen iz samopriskveka sofinancirana tudi iz združene amortizacije objektov za družbene potrebe.

V izdelavi je tudi dokumentacija za dograditev posebnih prostorov na šoli narodnega heroja Rajka.

Gradbeni odbori v boju z inflacijo

Program gradenj, dogradenj in posodobitev objektov ter cest vsaj v začetku poteka zadovoljivo. Največ zaslug za to imajo gradbeni odbori kot nosilci del. To nalogo so jim zaupali investitorji, krajevne skupnosti ter vodstvi šole in vrste, za izgradnjo doma samoupravne stanovanjske skupnosti – vse v sporazumu z odborom za nadzor nad zbiranjem in uporabo s samopriskvekom zbranih sredstev.

Kot že rečeno, povzročajo inflacija izredne težave pri financiranju objektov, saj je praktično nemogoče primerjati vrednost opravljenih del v različnih časovnih obdobjih. Kljub temu pa je občinska finančna služba pripravila pregled dotoka in porabe sredstev. Čeprav je uporabljen količnik o zmanjšanju vrednosti denarja zaradi inflacije, so primerjave le približne, ker dinarjeva vrednost iz dneva v dan skokovito pada.

Posebne težave pri zagotavljanju plačil povzročajo izpad sredstev iz drugih virov, razen samopriskveka, vendar pa je treba povedati tudi to, da pri posodobitvah cest v krajevne skupnostih, v večji meri od pričakovanih, sodelujejo krajanji sami.

Občinska skupščina podprla prizadevanja odbora

Poročilo odbora je obravnavala tudi občinska skupščina v vseh zborih 7. novembra letos ter ga sprejela brez bistvenih pripomb.

Gibanje prihodkov in odhodkov je 13. oktobra letos obravnaval odbor za nadzor nad zbiranjem in uporabo s samopriskvekom zbranih sredstev in ugotovil, da so sredstva porabljena namensko in gospodarno.

»Dan se po jutru ocenjuje. . !«

Če staro reklo drži, »da se dan po jutru ocenjuje«, potem se nam razvojni

projekti, ki jih financirajo občani s samopriskvekom, do zdaj uspešno odvijajo. Uresničevanje programa zahteva največjo in stalno pozornost, saj je naš skupni cilj, da se na najbolj učinkovit način obrne vsak dinar, ki ga občani zbirajo v ta namen!

mag. Srečko Klenovšek,
predsednik odbora za nadzor nad zbiranjem in uporabo s samopriskvekom zbranih sredstev

Zaradi pomanjkanja prostora smo to poročilo nekoliko skrajšali!

Uredniški odbor

TEŽAVE Z ODKUPOM

JAVNO PISMO

skupščine občine Hrastnik, krajevni skupnosti Dol, Pionirskemu listu, novinarjem . . .

Tri leta so minila, odkar so krajanji Dola prostor pod javno namenili za rekreacijske površine. V tem času bi morali biti že urejeni. Pa poslušamo le razne izgovore. **KDO JE ZA IZVEDBO ODGOVOREN? KDAJ SE BO ZAČELO GRADITI?** Za odgovor na obe vprašanji se zahvaljujemo.

Učenci osnovne šole z Dola

Kdo je za to odgovoren, smo zvedeli. . .

Predsednik skupščine občine Hrastnik mag. Srečko Klenovšek je odgovoril v imenu odbora za nadzor nad zbiranjem in uporabo s samopriskvekom zbranih sredstev. Tudi za gradnjo rekreacijskih površin, ki se sofinancira iz sredstev občanov, je bil na Dolu imenovan gradbeni odbor. Zaradi težav z odkupom zemljišča se je stvar zavlekla, seveda pa bo odbor tudi v bodoče skrbel, da se bodo sredstva, namenjena za rekreacijske namene na Dolu, za to tudi uporabila.

Matija Koritnik, predsednik sveta KS Dol pa je povedal, da je na sejo sveta KS 13. novembra povabil tudi gradbeni odbor, da bi ocenili oziroma analizirali dosedanje aktivnosti. Imenovali so tudi novega predsednika – Srečka Koritnika, dipl. inž. – k delu pa bodo pritegnili vsa zainteresirana društva na Dolu in šolo. Za vse nujne akcije se bodo dogovarjali že decembra 1989.

Kdaj bodo začeli z delom, torej še ne vemo; novemu predsedniku in članom odbora pa želimo uspešnejše delo!

Fanci Moljk

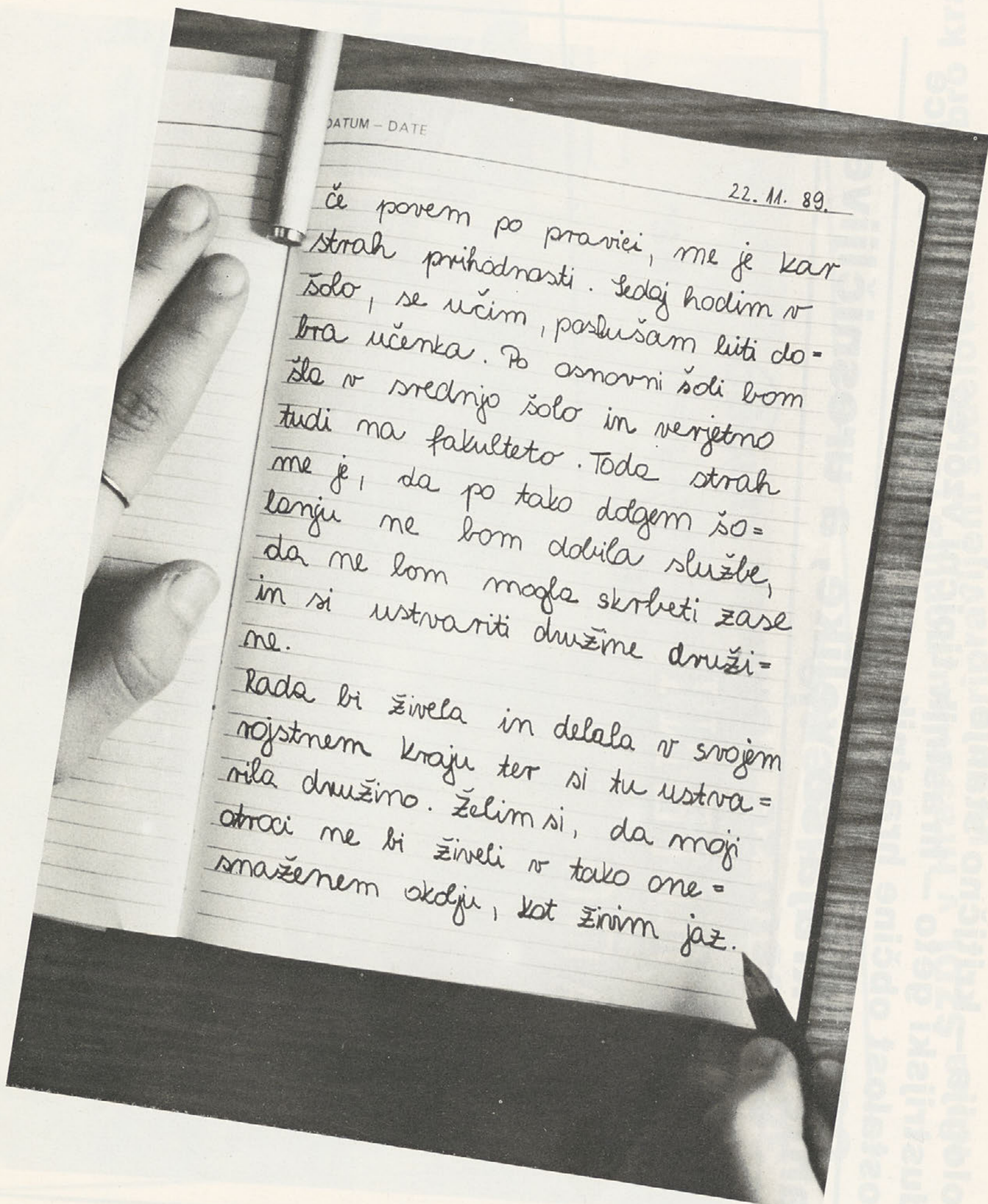
Dotok in poraba sredstev iz samopriskveka do 30. 9. 1989

DOHODKI		Dinarjev	
1. Samopriskvek			2.955.195.830
2. Obresti od vezave			28.594.200
SKUPAJ DOHODKI			2.983.790.030.
IZDATKI		Valorizirana vrednost porabljenih sredstev*	
Namen	Planirano	Porabljeno	
1. Za ceste skupaj	285.000.000	1.834.200.000	5.011.506.000
Od tega:			
KS Dol	60.000.000	217.500.000	1.087.015.000
KS Podkraj	110.000.000	1.048.900.000	1.903.965.000
KS Boben	115.000.000	567.800.000	2.020.526.000
2. Dom starejših občanov skupaj	250.000.000	416.527.270	2.202.800.000
Od tega:			
projekti		261.481.420	
garaža – odškodnina		55.074.450	
geološke raziskave		99.312.850	
zakoličbe		658.550	
3. Oprema za Mladinski klub	30.000.000	iz drugih virov	–
4. Stroški referendum in obveščanja	–	53.123.960	375.700.000
SKUPAJ IZDATKI	850.000.000	2.303.851.230	7.590.006.000
Saldo 30. 9. 1989		679.938.800	
Od tega: – vezano		452.000.000	
– SKIS – premostitvena sredstva za sofinanciranje cest v KS		200.000.000	
– na žiro računu		27.938.800	

* Porabljena sredstva so valorizirana z indeksom porasta priliva samopriskveka.

iz tihih stisk prebivalcev je naš kraj

rešitev je med nami

DATUM - DATE

22. 11. 89.

če povem po pravici, me je kar
strah prihodnosti. Sedaj hodim v
šolo, se učim, poslušam liči do-
bra učenka. Po osnovni šoli bom
šla v srednjo šolo in verjetno
tudi na fakulteto. Tode strah
me je, da po tako dolgem šo-
lanju ne bom dobila službe,
da me bom mogle skrbeti zase
in si ustvariti družino družini-
me.

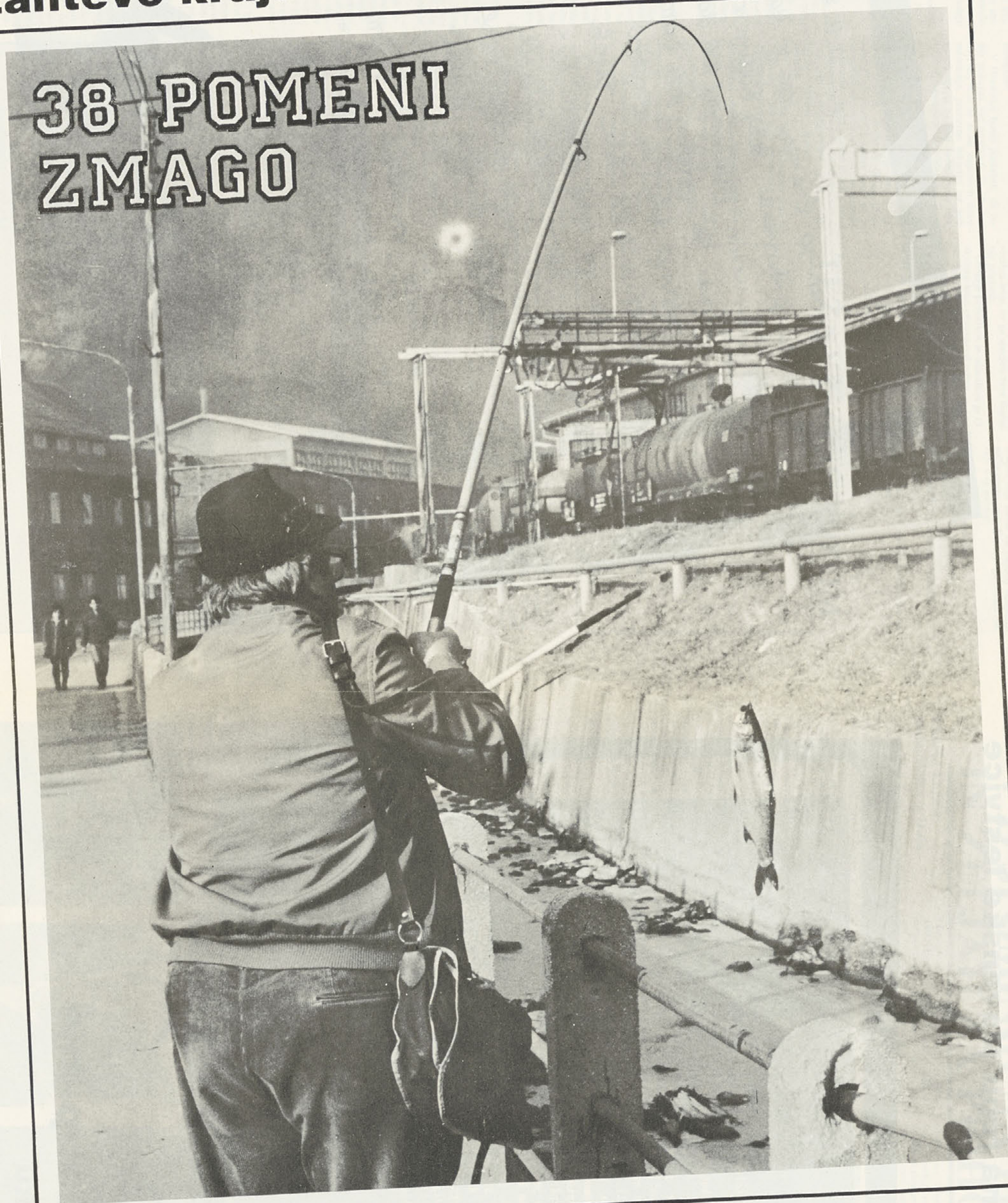
Kada bi živela in delala v svojem
rojstnem kraju ter si tu ustva-
nila družino. Želim si, da moji
otroci me bi živeli v tako one-
smožnem okolju, kot živim jaz.

kdo bo deležen zaupanja?

ekologija – kritično stanje
industrijski geto – hrastnik tipični vzorec
zaostalost občine hrastnik – na repu slovenske lestvice

zahteve kraja so velike, a uresničljive

**38 POMENI
ZMAGO**

Hrastnik drsi navzdol.

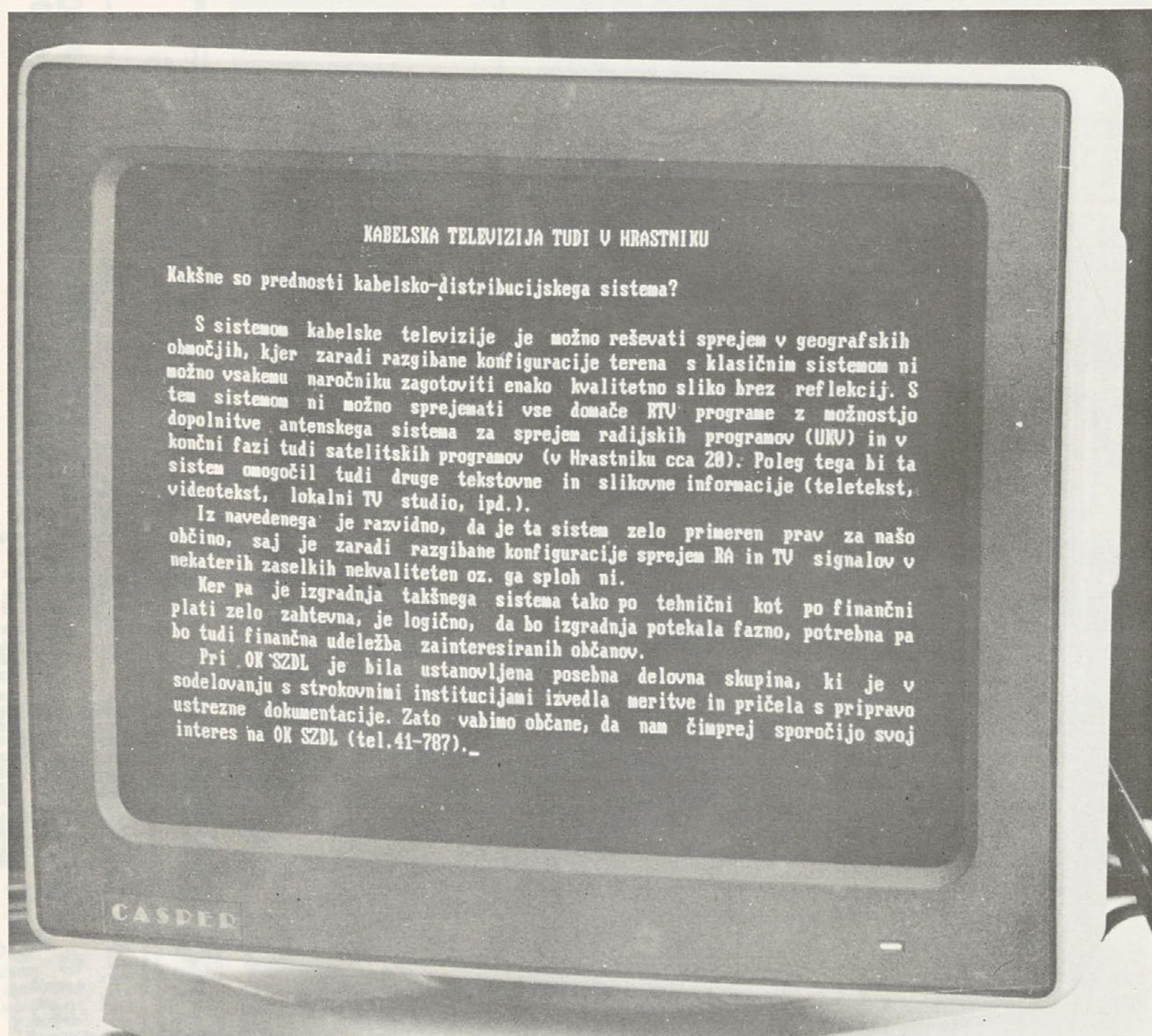
Danes je to 39. mesto glede razvitosti v SRS.

38. mesto že pomeni zmago.

Ustavimo drsenje.

**Nova SZDL v Hrastniku ponuja roko vsem,
ki so pripravljeni sodelovati za dobro kraja.**

zaostalost občine hrastnik – na repu slovenske lestvice

borimo se za zaupanje
nova szdl v hrastniku

Občane smo vprašali . . .

O SPOMINIH NA PRETEKLO IN ŽELJAH ZA PRIHODNJE LETO

Mateja Laznik, sedmošolka z Dola

»Za letošnji praznik republike smo člani novinarskega krožka 120 učencem zastavili vprašanje, kako se počutijo v današnjem času. Na proslavi so potem nekateri povedali svoja občutja. . .

Večino moti onesnaženo okolje. Bojijo se, da se bo vedno več ljudi odselilo. Čutimo tudi drugačno vzdušje v naši domovini. Zdi se nam, da se odrasli obnašajo s svojimi prepriki kot otroci. Čeprav imamo še vedno vsega dovolj, mislimo, da je bilo včasih bolj lepo. Kamor prideš, se pogovarjajo o podivjanih cenah in inflaciji. Strah nas je, ko gledamo slike s Kosova. Strah nas je, da bi bila državljanska vojna. Strah nas je, kako bodo živeli naši otroci. . .

In kaj si želimo? Da bi se narodi med seboj razumeli. Da ne bi vozili po naši državi tanki. Ker se nam takšna domovina ne zdi lepa. Da bi se lahko v miru učili, igrali, imeli šolo v naravi. Želimo si dobiti delovna mesta, ki jih je vsak dan težje dobiti. Želimo živeti v Evropi.«

Slavi Plazar, raznašalka pošte

»Ko pomislim, kako je danes težko priti do svojega stanovanja, potem je zame rešitev stanovanjskega problema sinov zares lepo doživetje v letošnjem letu. Tega leta se bom z veseljem spominjala še po tem, da smo Slovenci kljub velikim političnim pritiskom sprejeli dopolnila k slovenski ustavi. Mi je pa nekoliko žal, da Zdravljica, katere prepevanje se je v skupščini med delegati pričelo čisto spontano, ni ob tej priložnosti izvenela bolj ubrano, saj Slovenci znamo peti, mar ne? Tega leta se

bom spominjala tudi po tem, s kakšno zaskrbljenostjo ljudje zrejo v prihodnost, a tudi po tem, kako še vedno znajo biti hvaležni, če jim takole mimogrede napraviš drobno uslugo. . .!«

Metka Kozlevčar, monterka

»V vsakem pogledu se bomo leta, ki se izteka, spominjali po krizah, ki so dosegle svoj vrh tako na gospodarskem kot političnem področju. Obljube zveznega izvršnega sveta o zmanjševanju inflacije so ostale le na papirju. Hiperinflacija je najbolj prizadela delavce z nizkimi osebnimi dohodki, da marsikateri družini že ne zadoščajo več za človeka vredno življenje. Svetla točka so sprejeta ustavna dopolnila k slovenski ustavi. To nam daje upanje, seveda ob predpogoju, — da bomo ostali trdni v svojem prepričanju, složni s slovenskim vodstvom — da se bodo razmere sčasoma le izboljšale ali vsaj normalizirale.

Moje želje za leto 1990 so, da bi bili vsaj malo bližje Evropi; da bi se izboljšali mednarodni odnosi; da bi prenehali neopravičeni napadi južnega dela države; da bi končno zmatal razum. Ne z razprtijami, le s trdim delom se bomo izkopalji iz težav. Nič kaj prida ne bomo zapustili svojim otrokom; ohranimo jim vsaj mir, moč, da bo človek še znal spoštovati človeka!«

Ivan Restar, upokojenec

»Zelo sem vesel, rečem lahko celo srečen, da imamo Slovenci tokrat res dobre politične voditelje, ki se resnično zavzemajo za demokracijo in suverenost Slovenije. Ta, sedanja »garnitura« slovenskih politikov — v mislih imam Kučana,

Stanovnika, Potrča, Smoleta, Šinigoja — se je v vseh povojnih letih prva v celoti približala slovenskemu narodu, si pridobila njegovo popolno zaupanje. Veseli me tudi, da sta se letos spomladi dva slovenska moža povzpela v sam vrh političnih osebnosti Jugoslavije: Janez Drnovšek v državno predsedstvo, ki ga tudi vodi v tem letu, Živko Pregelj na mesto podpredsednika zisa.

Me pa žalosti to, da med jugoslovanskimi narodi ni več tistega pravega sožitja in da se mržnja ter sovražstvo med posameznimi narodi in narodnostmi iz dneva v dan stopnjujeta. A sem prepričan, da bi zdajšnje razprtije lahko razrešili z nekaj strpnosti, medsebojnega spoštovanja. To si tudi srčno želim, kajti slovenski pregovor pravi, da tam, kjer se prepričata dva, tretji dobiček ima. . . Bojim se, da bi se kaj takega zgodilo tudi v naši Jugoslaviji.

Prijeten, čeprav vsako leto ponovljiv dogodek pa je bilo zame tudi letošnje srečanje delavcev in upokojencev ob dnevu steklarjev v Gorah. Ob takih priložnostih radi pokramljamo, se spomnimo skupnih doživetij. Rečem lahko, da nas taka srečanja nekako bodrijo, nam dajejo samozaupanje in zadovoljstvo, da upokojenci le nismo »odpisani«, kot se večkrat sliši.

Moja želja za prihajajoči čas je le ena: Da bi na vsem širnem svetu zavladal mir, ljudje pa živeli brez zavisti in sovražstva, neglede na to, kakšne barve je njihova koža, kateri veri pripadajo. . .!«

Darino Rižner, vodja prehrane in počitniških domov v Steklarni

»Kaj naj rečem za leto 1989? Politika je za vse nas, če hočemo ali ne, s svojimi

dogodki stopila v ospredje. V gospodarstvu smo začeli stopati po novi poti, za katero verjamemo, da naj bi bila tista prava. Če bo dobro delo opaženo, cenjeno, da bo dobilo svojo pravo vrednost, potem bo doseženega veliko. Zanj nekaj let se novoletnim čestitkam med ljudmi vse pogosteje pridružuje želja po miru. In v tem času si tudi jaz, poleg zdravlja in uspešnega dela kolektiva, ki mu pripadam, želim za vse nas predvsem to — MIR!«

Marko Mlinarič, študent medicine

»Leto 1989 je zame v nekem smislu prelomno z obilico dogodkov, ki so zaznamovali naše življenje, žal predvsem z negativnim predznakom. Divjanje cen je močno prizadelo tudi študente. Brez pomoči staršev, le s štipendijo, čeprav najvišjo, ki zadostuje le za stanarino, ne gre več. Merilo za plače ni odgovornost, ki so jo prevzeli z delom; bolj važno je, kje človek dela. Perspektiva mladih je vse bolj negotova. Poročil sem se. Tudi zato je leto zame prelomno.

Ne le kot bodoči zdravnik, predvsem kot Hrastničan si želim, da bi v tej naši dolini končno nekaj storili za izboljšanje ekologije. Morda bi se akcije lotili mladinci? Zavedam se, da v Hrastniku, s takim številom zaposlenih, ni denarja za vse potrebe, toda gre za zdravje in življenje nas in naših znančev.

Želim, da bi se uredili mednarodni odnosi, da bi se odlikovali po rezultatih dela in ne po razprtijah, ki grozijo z državljansko vojno. Glede na to, da se študij reformira, seveda želim, da bi se razjasnile tudi razmere na fakulteti.«

Stojan Peklarič, avtomekanik na KOP Hrastnik

»Če na vprašanje odgovorim z doživetji iz svojega osebnega življenja, potem je bilo rojstvo sina, moje najlepše doživetje v letu 1989. Če pa se ozrem nekoliko širše in v dogodke, ki so se zvrstili v zdaj že poslavljajočem se letu, potem je sprejetje amandmajev k slovenski ustavi tisti dogodek, ki se ga bo vredno spominjati. Za naslednje leto, a bolj je, če rečem za prihodnost, pa si iskreno želim, da bi demokracijo, o kateri je toliko besed, tudi spoznali, občutili, tudi v Hrastniku. . . In če pogledam še v svet, si želim, da bi v svetu vladujoče sile razmišljale in ravnale trezno, da bi bilo lakote, ki še tare toliko človeštva, enkrat in za vselej na tem svetu konec.«

Stojan Peklarič

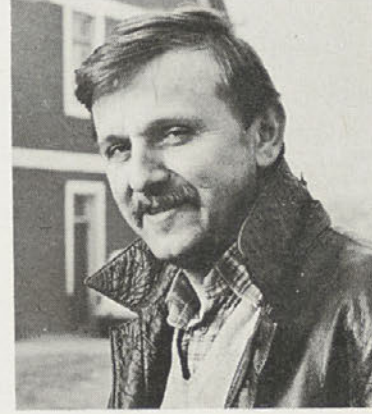
Mateja Laznik
Ivan Restar

Slavi Plazar
Darino Rižner

Metka Kozlevčar
Marko Mlinarič

Da bo hrastniški zrak čim manj onesnažen

KDOR NE NAREDI PRVEGA KORAKA, NIKOLI NE PRIDE NA CILJ!

V Hrastniku se ekološke katastrofe zavedamo že več let, a je vsak poskus strokovnega pristopa k raziskavam stanja in k izvedbi potrebnih ukrepov za sanacijo ali ozdravitev propadel zaradi pomanjkanja denarja. Program za sanacijo okolja, ki ga je izdelal izvršni svet skupščine občine Hrastnik v letu 1989 in imenovanje delovne skupine za izvedbo tega programa, so stvari premaknile z mrtve točke. Pokazalo pa se je tudi, da se v vodstvih največjih delovnih organizacij v Hrastniku, ki so tudi onesnaževalke okolja, zavedajo potrebe po izvedbi sanacijskega programa, tako da ni bilo večjih problemov za zagotovitev sredstev, potrebnih za izvedbo meritev o onesnaženosti ozračja, ki bodo osnova za izdelavo sanacijskih programov posameznih delovnih organizacij in občine kot celote.

Meritve je opravil Zavod za zdravstveno varstvo Maribor in sicer v zimskem obdobju (januar – marec) in v poletnem času (avgust – oktober) na treh merilnih mestih (Log, Dol, Steklarna). Meritve kažejo, da je največji problem v zimskem obdobju žveplov dioksid (SO₂), ka-

Industrijska območja Slovenije, med drugim tudi Zasavje, so v preteklem obdobju vso svojo pozornost namenila le proizvodnji in gradnji objektov, stranskih učinkov te dejavnosti pa v svojih proizvodnih načrtih niso upoštevala. Posledica stihijnega razvoja je onesnaženost našega okolja, ki po svoji stopnji presega vsak sprejemljiv nivo. Odraz onesnaženosti je umiranje gozdov, vodnega rastlinstva in živali in tudi obolenje ljudi, zlasti otrok. Kot v mnogih drugih primerih se je tudi v tem zavest ljudi prebudila šele, ko je postalo stanje nevzdržno in ko so posledice vidne vsakemu laiku.

terega koncentracije presegajo dovoljeno mejo v jutranjem času in proti večeru, kar kaže na velik vpliv individualnih kurišč na koncentracijo SO₂ so v ozračju še nekatere druge snovi, kot so npr.: fluoridi, kloridi, težke kovine – predvsem svinec – in prašni delci. Njihove koncentracije ne presegajo z zakonom dovoljene meje, a v celotno stanje onesnaženosti le prispevajo svoj delež. Zavedajoč se dejstva, da na osnovi rezultatov meritev v letu 1989 ne bo mogoče izdelati strokovnega predloga ukrepov za sanacijo, je izvršni svet na zahtevo delegatov občinske skupščine pripravil kratkoročni program ukrepov, uresničitev katerih naj bi v določeni meri že v tej kurilni sezoni pripomogla k zmanjšanju koncentracije SO₂ in prašnih delcev v

ozračju. Pregledane so bile kurilne naprave v večjih objektih in odpravljene ugotovljene napake, organizirano je bilo posvetovanje s kurjači, ki so ga izvedli inšpektor za požarno varnost in dimnikarji v organizaciji Samoupravne stanovanske skupnosti občine Hrastnik, RRP Hrastnik pa je analiziral premog na vsebnost žvepla, da bi zagotovili čim manjšo emisijo SO₂ iz toplarne Hrastnik.

Poleg teh ukrepov pa so bila poslana tudi splošna navodila vsem organizacijam, ki pripravljajo gradnjo novih oziroma rekonstrukcijo obstoječih objektov in naprav, da mora biti vsak objekt po dokončanju atak, da ne bo pošiljal o okolje snovi, ki bi povečevale stopnjo onesnaženosti.

V oktobru 1989 je občinska skupščina obravnavala osnutek odloka o varstvu zraka v občini Hrastnik, ki bo osnova za izdelavo sanacijskega programa, osnova za zbiranje potrebnih sredstev pa tudi za obveščanje in alarmiranje občanov. Osnutek je v javni razpravi in bo predložen skupščini v sprejem še letos. V decembru 1989 bo začela z delovanjem tudi stalna merilna postaja ANAS na Logu v Hrastniku, ki bo merila poleg meteoroloških parametrov tudi koncentracijo SO₂. Podatki bodo vsak trenutek na razpolago pri občinskem komiteju za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj, ki bo po računalniku v stalni zvezi s Hidrometeorološkim zavodom SRS v Ljubljani. O ozračju bo upravni organ obveščal javnost po valu 202 Radia Ljubljana in po radiu Trbovlje.

V letu 1990 pa je predvidena izdelava sanacijskih programov vseh delovnih organizacij, ki onesnažujejo ozračje in sanacijskega programa za celotno območje občine Hrastnik. Uresničevanje programa bo trajalo več let, vendar kdor ne naredi prvega koraka, nikoli ne pride na cilj. !

Iz delovnih kolektivov

ALI BO »JELKA« OZELENELA?

Po predlogu izvršnega sveta in družbene pravobranilca je zbor združenega dela skupščine občine Hrastnik sprejel sklep, da se v Jelki s 1. septembrom 1989 uvede ukrep družbenega varstva, začasnega individualnega poslovnega organa pa imenoval Mira Končino. Po dobrih dveh mesecih je pred nami sanacijski program, v katerem so opredeljene kratkoročne in razvojne naloge. Iz predloženega sanacijskega programa je mogoče povzeti, da je sanacija ali ozdravitev Jelke kot podjetja možna, pogoji za to pa so kvalitetno vodenje, tržno naravna poslovna filozofija ter hitra uresničitev investicijskih programov, tako po vsebini kot tehnični izvedbi.

Po novi zakonodaji se bo Jelka organizirala v družbo z omejeno odgovornostjo. Za preoblikovanje že tečejo vse aktivnosti. Z letom 1990 naj bi prenehali veljati Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za odplačilo obveznosti do Obrata družbene prehrane in hotela. Samoupravni sporazum, tipičen izdelek »dogovorne ekonomije« je zagotavljal »proračunsko financiranje« storitev Obrata družbene prehrane s strani združenega dela Hrastnika. Odjem določene količine toplih obrokov je bil zadovoljen skozi plačilo tako imenovane režije (priznanega nedela), posledice takega sistema financiranja pa so se negativno odrazile tako na strani združenega dela, ki je po vsej sili hotelo prekiniti neživljenjski sporazum ter se odreči enolični ponudbi Obrata družbene prehrane, kot na strani delavcev Obrata družbene prehrane, ki so svojo eksistenčno rešitev videli le v podaljšanju sporazuma. To jih je seveda odvrčalo od kakšne koli tržne naravnosti v smislu izboljševanja ponudbe, širitve

Zaradi težav, ki so se v tozdu Jelka Hrastnik kopicile vse do leta 1983, ko je začel poslovati Obrat družbene prehrane, leto pozneje pa še Hotel, so delavci tozda na seji delavskega sveta 13. junija letos dali pobudo izvršnemu svetu skupščine občine Hrastnik za uvedbo ukrepa družbenega varstva.

sortimenta izdelkov. Nastalo je poslovno mrtvilo. Ker pa ta poslovna enota predstavlja približno 75 odstotkov celotne realizacije Jelke, se je vprašanje o nadaljnjem razvoju postavilo pred podjetje Jelko kot celoto. Zato je bilo nujno storiti naslednje: predčasno prekiniti veljavnost za obe strani nesprejemljivega sporazuma, pripraviti nov program izdelkov, ga ustrezno predstaviti s kvalitetno komercialno atraktivno ponudbo toplih obrokov, delikatesnih izdelkov in

slaščic, ki vključujejo sodobne kulinarne standarde ter – upoštevajo nove prehranske navade v svetu in pri nas – priti pred potencialne kupce v Hrastniku in v celotnem Zasavju. Ponudba Obrata družbene prehrane bo seveda na ta način primerna tudi za trgovsko mrežo in ne le kot topla in hladna malica delavcev Hrastnika.

V obratu družbene prehrane je že uspešno stekla akcija za prodaje oziroma

ma ponudbo delikatesnih jedi, kot so razne vrste majoneznih solat, ocvrtih jedi, pečenk, namazov, slaščic in ostalih jedi – skupaj 65 različnih jedi, ki so bile predstavljene tudi na degustaciji 17. oktobra 1989 in zelo dobro ocenjene po udeležencih. Prodaja teh jedi zdaj vsakodnevno teče v jedilnici obrata ter v nekaterih razdeljevalnicah v hrastniških delovnih organizacijah. Naša komercialna pa za prodajo teh jedi vodi intenzivne pogovore s trgovinami in z večjimi delikatesami, pri čemer za zdaj velja ugotovitev, da je interes velik, da pa je še vrsta objektivnih in tudi subjektivnih težav, ki jih bo treba v prihodnjih mesecih preseči.

Delavci obrata družbene prehrane in hotela se zavedamo, da bo prodaja in naše gospodarjenje uspešno le, če bodo naši izdelki in naše storitve kvalitetni. Z dobro oziroma povečano prodajo pa bi se delno rešil tudi problem tehnološkega viška delavcev, saj je po sprejetem sanacijskem programu predvideno, da od sedanje Jelke ostanejo le še obrat družbene prehrane in hotel, gostišče Marno, slaščičarna Domino in Barbara ter Kegljische. Te poslovne enote bi se adaptirale in dodatno opremile, popestriti in izboljšati pa bi morali predvsem našo ponudbo. Ostale poslovne enote bodo odprodane oziroma oddane, denar pa bi uporabili za naložbo v hotel in gostišče Marno.

Jelki bomo torej odsekali nekaj vej zato, da bi tiste, ki so še zdrave, ozelenele v vsej svoji lepoti, navkljub onesnaženemu zraku, v katerem živimo Hrastničani.

Žagar Viki,
vodja Obrata družbene prehrane

Kakovostna hrana in storitev, to je najboljša reklama za zagotovilo za poslovni uspeh.